

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VÀO VIỆC GIÁO DỤC CHO SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ ĐỒNG NAI LÒNG YÊU NƯỚC, LÒNG BIẾT ƠN ĐỐI VỚI TỔ QUỐC

Phạm Thị Hằng

Phó trưởng khoa Khoa học cơ bản, Trường Đại học Công nghệ Đồng Nai

Nguyễn Thành Tiên, Phạm Nguyễn Nhật Lâm

Sinh viên, Trường Đại học Công nghệ Đồng Nai

Tóm tắt: Trong giáo dục đạo đức cho thanh niên, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặt nội dung giáo dục tinh thần yêu nước lên hàng đầu. Mục đích của việc giáo dục tinh thần yêu nước, lòng biết ơn của thế hệ trẻ đối với Tổ quốc chính là để hình thành nhân cách cho thế hệ thanh niên, làm cho sinh viên nhận thức được rằng: yêu nước, yêu quê hương, yêu lũy tre làng là biểu hiện cao nhất trong thang giá trị đạo đức của người dân Việt Nam. Khi nhận thức được điều đó, thanh niên sẽ có ý thức chuyển giá trị đạo đức từ yêu cầu bên ngoài thành khát vọng bên trong mỗi người. Tinh thần yêu nước không chỉ thể hiện ở nhận thức mà còn phải thể hiện ở những hành động của các em.

Từ khóa: Lòng yêu nước, biết ơn Tổ quốc, phẩm chất đạo đức Hồ Chí Minh.

APPLICATION OF HO CHI MINH'S THOUGHT IN EDUCATION FOR STUDENTS AT DONG NAI UNIVERSITY OF TECHNOLOGY ON PATRIOTISM AND GRATITUDE TOWARDS THE HOMELAND

Pham Thi Hang

Deputy Head of the Basic Sciences Department, Dong Nai Technology University

Nguyen Thanh Tien, Pham Nguyen Nhat Lam

Students, Dong Nai University of Technology

Abstract: In moral education for youth, President Ho Chi Minh always prioritized the content of instilling a spirit of patriotism. The purpose of educating the youth about patriotism and gratitude towards the homeland is to shape their character, making students aware that loving the country, cherishing their homeland, and valuing the village's bamboo hedges are the highest expressions in the moral values of the Vietnamese people. When they realize this, young people will have the awareness to transform external moral values into internal aspirations. The spirit of patriotism must not only be reflected in awareness but also in the actions of the youth.

Keywords: Patriotism, gratitude towards the homeland, Ho Chi Minh's moral qualities.

Nhận bài: 23/10/2024

Phản biện: 13/11/2024

Duyệt đăng: 16/11/2024

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Lý tưởng cách mạng mà Bác Hồ quan tâm giáo dục và bồi dưỡng cho thế hệ trẻ thanh niên chính là mục tiêu và con đường của cách mạng Việt Nam: độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Đặc biệt, để giáo dục lý tưởng về lòng yêu nước, lòng biết ơn cho thế hệ trẻ, trong đó chú trọng vào thế hệ sinh viên (SV) đang học tập trên ghế nhà trường. Trong việc giáo dục lý luận chính trị ở trường đại học công Nghệ Đồng Nai, thầy cô luôn quan tâm và đặt ra nhiệm vụ phải giáo dục cho SV về đạo đức, lý tưởng, ý chí của mình. Quan trọng nhất là giáo dục lòng yêu nước, sự biết ơn đối với cội nguồn của dân tộc. Thầy cô cũng quan tâm tới các buổi sinh hoạt chính trị, trao đổi với SV, tạo cơ hội cho SV tham gia vào

các hoạt động cộng đồng để các em có thể gắn “lý thuyết” đã học với “thực hành” trong thực tiễn cuộc sống.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh để giáo dục SV Trường Đại học Công Nghệ Đồng Nai

Chủ tịch Hồ Chí Minh – người đã chỉ rõ “Họ đã hi sinh cho ai? Thương binh và tử sĩ đã hi sinh cho Tổ quốc, đã hi sinh cho Đồng bào. Để báo đáp công ơn đó Chính phủ đang tìm mọi cách để giúp đỡ anh em thương binh và gia đình tử sĩ. Tôi cũng mong đồng bào sẵn lòng giúp đỡ họ về vật chất và về tinh thần. Từ trước đồng bào đã giúp đỡ nhiều. Nhưng tay chân tàn phế của thương binh sẽ không mọc lại được. Và những tử sĩ sẽ không thể

tái sinh...”. Những giảng viên (GV) của Trường Đại học Công Nghệ Đồng Nai luôn giáo dục SV những bài học quý giá, đây là chia sẻ của một SV đang học tại trường: “em cũng từng là nạn nhân của nạn bạo hành, em đã phải trải qua cả quá khứ 18 năm kinh khủng, nhiều lúc đã muốn vứt bỏ cuộc sống này và dừng lại rồi. Có áp lực thì mới có thành công, và nhờ điều đó em đã có sự thay đổi, bắt đầu lại từ con số 0, học cách cảm nhận cuộc sống này hơn, rồi mọi thời gian nỗ lực bỏ ra sẽ gặt lại được những thành quả xứng đáng. Em đã viết đơn tự nguyện nhập ngũ của quân đội vào năm 2023, nhưng ở xã năm đó không tuyển chỉ tiêu nữ, chưa dừng lại ở đó, em đã xin suất đi nghĩa vụ công an nữa, và lòng muốn được ở lại ngành lâu để phục vụ Tổ Quốc “Vì nước quên thân, vì dân phục vụ, “nên em đã chọn đi học đại học để sau này tốt nghiệp sẽ thi văn bằng hai, nếu rớt em sẽ đi nghĩa vụ rồi xét biên chế đi lên tỉ lệ đậu sẽ cao hơn khi có bằng đại học, em yêu màu áo xanh ấy lắm ... em gói gọn giấc mơ của em vào ngôi trường này, nỗ lực thể hiện những gì em học được, có được. Chúng ta chỉ có một quê hương và chỉ được sống đúng một lần duy nhất, sống thật ý nghĩa, cống hiến, tận hưởng từng khoảnh khắc”. Có một GV khoa Kinh tế - Quản trị là cô Nguyễn Thị Kim Tín đã nói với em rằng: “Em có nhiều ưu điểm lắm Uyên ạ, nếu có người hỗ trợ chắc chắn em sẽ là một hạt mầm tốt, “cô Tín cũng là một người bỏ lỡ chiếc áo màu xanh ấy, được học với cô Tín, em đã cải thiện những kỹ năng của bản thân lên được hơn rất nhiều, và lại càng khiến em muốn sống hơn để chinh phục màu áo xanh ấy phục vụ cho Đảng và Nhà Nước, bảo vệ nhân dân. Chính những người giáo có tâm, nhiệt huyết và yêu nghề đã truyền động lực cho SV như thế”.

Thời kỳ kháng chiến khốc liệt đã lấy đi hàng ngàn linh hồn không tuổi, đã để lại những người mẹ anh hùng chờ con trong vô vọng, những người lính không màng tính mạng xông pha giữa cuộc chiến giành lại Tổ Quốc. Sau những đau thương, mất mát để lại không thể nào bù đắp hết được song những hình ảnh, chiến tích đó vẫn luôn hiện hữu và nhớ mãi.

Những ngày lễ thương binh, giải phóng dân tộc, đây là dịp tôn vinh “hiếu nghĩa bác ái”, đời đời nhớ ơn Bác, nhớ ơn cội nguồn. Từ những chàng chiến sĩ không quen biết, không hay việc mà giờ đây vì lý tưởng Tổ Quốc, vì tinh thần dân tộc đã chung tay góp sức chiến đấu. Trong hoàn cảnh đó, sứ mệnh của họ là quyết tâm dành lại

đất nước, nơi chiến trường tuy hoang sơ hẻo lánh nhưng tinh thần vẫn luôn bùng cháy trong tim, họ yêu từng khoảnh khắc còn được sống trên đời vì các anh biết, sợ chỉ làm tinh thần thêm nản chí cứ ung dung mà cho đi hết mình. Điển hình như anh hùng Bế Văn Đàn lấy vai làm giá súng hay anh hùng Tô Vĩnh Diện dùng thân mình chèn pháo, anh hùng Trần Can đã cắm cờ trên cứ điểm Him Lam và một số anh hùng không tên không tuổi đã hy sinh trong chiến tranh. Cho đến giờ phút này khi hồi tưởng lại lòng tôi chợt thấy bồi hồi, khâm phục và tin yêu các anh hùng chiến sỹ. Là công dân Việt Nam, là thế hệ trẻ tôi luôn nhận thức và tuyên truyền rằng phải giữ vững đất nước của ông cha ta thật, phải biết ơn các anh hùng liệt sỹ cho sự hy sinh to lớn để đổi lấy cuộc sống hạnh phúc cho dân tộc Việt Nam ngày hôm nay.

Bác Hồ đã viết: "Máu đào của các liệt sĩ đã nhuộm lá cờ cách mạng càng thêm đỏ chói. Sự hy sinh của các liệt sĩ đã chuẩn bị cho đất nước ta nở hoa độc lập, kết quả tự do". Người cho rằng là: "Tổ quốc và đồng bào phải biết ơn, phải giúp đỡ những người con anh dũng ấy, mọi người phải luôn luôn học tập tinh thần dũng cảm của các liệt sĩ để vượt qua tất cả khó khăn, gian khổ hoàn thành sự nghiệp cách mạng mà các liệt sĩ đã để lại", đất nước sẽ hòa bình “không có gì quý hơn độc lập tự do”, “tất cả vì Tổ quốc thống nhất”.

2.2. Lòng yêu nước, biết ơn của SV đại học Công Nghệ Đồng Nai

Việc tưởng niệm không chỉ là việc đặt ra để nhớ về quá khứ mà còn là cơ hội để ta đánh thức lòng biết ơn. Các anh hùng đã hi sinh tất cả, từ sức khỏe, tuổi trẻ để bảo vệ đất nước, bỏ lại gia đình và bỏ lại những tình cảm còn dang dở mà phải theo hành trang tiến ra chiến trường nơi đầy rẫy những nguy hiểm. Hình ảnh của họ vẫn hiện hữu trong lòng mỗi người dân, như một ngọn đèn sáng chiếu soi con đường đi về phía trước. Để tỏ lòng biết ơn, chúng ta thường tưởng niệm, dâng hương và hoa cho các nghĩa trang liệt sĩ. Chúng ta cũng có thể cống hiến cho các tổ chức hỗ trợ thương bệnh binh và gia đình các liệt sĩ, để họ biết rằng họ luôn luôn được ghi nhớ. "Uống nước nhớ nguồn, đền ơn đáp nghĩa, ăn quả nhớ kẻ trồng cây" - là câu nói rất đúng để miêu tả về ngày các anh, các chị đã hi sinh bao nhiêu Xương máu để giữ lấy hòa bình cho thế hệ ta được như ngày nay. Vì thế chúng ta phải luôn nhớ về những gì mà các anh hùng đã làm cho đất nước, dùng hành động để đáp lại lòng biết ơn ấy. Biết ơn những con người

đã cố gắng giành lấy hòa bình cho thế hệ trẻ. Sự mệnh của chúng con không chỉ là chấp bút để tỏ lòng mà chúng con biết chúng con còn phải cố gắng xây dựng và là tương lai của nước nhà. Con xin trân thành cảm ơn các vị, mong mọi người an nghỉ.

“Trên mảnh đất hình chữ S mến yêu,
Nơi từng dòng máu đỏ thắm nghĩa trang
Ngọn lửa chiến công còn mãi cháy,
Khúc ca hào hùng vang vọng non sông.
Dòng thời gian trôi, những anh hùng,
Vẫn sống mãi trong lòng dân tộc mình.
Trời Việt Nam xanh thắm màu vĩnh cửu,
Những nén nhang thấp lên lòng thành kính.
Những người đã ngã xuống vì tổ quốc,
Vẫn sống mãi trong tim bao người.
Ngày thương binh, liệt sĩ thiêng liêng,
Khắp nơi lòng người dâng trào niềm tri ân.
Những kỷ niệm xưa, những bóng hình cao cả,
Xin dâng nén nhang, tưởng nhớ anh hùng.
Đất mẹ hiền ôm ấp anh linh,
Bóng cây che mát, giấc ngủ yên lành.
Hồn thiêng các anh vẫn luôn dõi bước,
Dù đất con cháu tiến bước quang vinh.
Bảy mươi bảy năm, một chặng đường dài,
Những trang sử vàng vẫn mãi sáng ngời.
(Phạm Nguyễn Nhật Lâm)

Khi nhắc đến “Thương binh” chúng ta nhớ đến những con người mang vết thương do chiến tranh để lại, mất đi một phần cơ thể, phải chịu sự đau đớn do những vết thương đó gây ra. Không chỉ bề nổi đâu thể xác mà còn là về cả mặt tinh thần, một khi kí ức chiến tranh ủa về sẽ tàn phá và là nỗi sợ ám ảnh của những chiến sĩ ấy. Đề ghi nhận truyền thống *"uống nước nhớ nguồn, đền ơn đáp nghĩa, ăn quả nhớ kẻ trồng cây"* của ông cha ta, Đảng và nhà nước Phát huy truyền thống “Hiếu nghĩa bác ái” quyết định lấy ngày 27/7 hằng năm là ngày “Ngày Thương binh - Liệt sĩ” thể hiện lòng quý trọng và biết ơn đối với những người đã hy sinh, cống hiến vì độc lập, thống nhất tự do của Tổ quốc.

Có những người lính nằm xuống chỉ vì mục đích sẵn sàng tham gia bảo vệ Đất nước, những thanh niên xung phong, những cô gái trẻ mới đôi mươi, những thanh thiếu niên còn đang tuổi ăn tuổi học, còn không thể kể đến rằng họ là các chiến sĩ trong giai đoạn kháng chiến sống chết có nhau, tình bạn có, tình yêu có, tình mẫu tử, những lần ra trận nhưng lại không hứa là sẽ quay trở về của họ. Ở thời ấy, Đất nước độc lập tự do luôn là

mục tiêu hàng đầu, khi trái tim họ cùng một chí hướng thì các chiến sĩ buộc phải hi sinh những điều quý giá nhất của bản thân mình mà chắc chắn rằng thời nay nhân dân khi nghĩ đến sẽ không thể nào tưởng tượng được. “Khi viên đạn xuyên vào một người lính dù thuộc bên nào đi nữa, thực ra nó đã xuyên vào trái tim một người Mẹ”.

Những năm tháng bom đạn khốc liệt ấy, vẫn còn những điều tươi đẹp trong cuộc đời kháng chiến của các chiến sĩ chẳng hạn như Nghệ Thuật, “âm nhạc của chiến tranh” các bài hát vực dậy tinh thần của những người con yêu nước chẳng hạn như : “cô gái mở đường”, “Hò kéo pháo”, “Mùa Xuân trên quê hương”,... Những bài hát mang lại niềm động lực tích cực cho các chiến sĩ ngày đêm chiến đấu, quyết chiến quyết thắng, quyết trở về với quê hương. Nhưng có lẽ không phải chiến sĩ nào cũng sẽ trở về, cũng được đoàn tụ với gia đình nên các tác giả thời chiến đã dành ra rất nhiều bài hát nổi bật như bài hát “Màu Hoa đỏ”, “bài hát người lính”,... để kể hết nỗi khó khăn của những người nằm xuống gửi gắm trong từng bài. Khi đất nước ta đã được thống nhất, nhà nước đã làm ra những bộ phim về tư liệu, lịch sử, những trận chiến khốc liệt, tất cả đều thể hiện lên ý chí của quân dân cả nước thời chiến tranh để con cháu ta sau này học tập, rèn luyện.

Trong trái tim mỗi người con của Đất Nước Việt Nam ta từ xưa đến nay chưa bao giờ ngừng rung động khi nhắc đến lịch sử đất ta. Mỗi trận chiến, mỗi ngày đều chiến đấu treo mình lên bờ vực của cái chết, nhưng vì độc lập, vì sự tự do của dân tộc thì đối với ông cha ta, cái chết ấy có là gì? có khi phải sống trong bom đạn, nhìn cảnh nước mất, nhà tan mới có lẽ còn là nỗi tra tấn kinh hoàng hơn là cái chết! Chính vì thế nên nhân dân cả nước đều nhận thức sâu sắc và trân trọng tri ân công lao to lớn của các Anh hùng Liệt sĩ và những người có công với nước, để từ đó biến nhận thức và tình cảm tốt đẹp ấy thành hành động cách mạng thiết thực trong việc ghi nhớ, tổ chức và thực hiện những ngày lễ quan trọng hằng năm như “ngày Thương binh Liệt sĩ 27/7”, “ngày Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam 3/2”... và các ngày kỉ niệm khác để lưu truyền đời đời cho con cháu sau này noi gương, tiếp theo bước của ông cha ta. Để khắc sâu hình ảnh người chiến sĩ “Tây Tiến” nói riêng và chiến sĩ trên cả nước nói chung ở đây tác giả Quang Dũng đã thể hiện lên ý chí của chiến sĩ, ở mỗi Trận chiến các chiến sĩ đều”. “Quyết tử để Tổ quốc quyết sinh” trong giai đoạn còn rất trẻ,

lính thời ấy, không cần phân biệt tuổi tác, gái trai, tôn giáo chỉ cần một trái tim nguyện thề với Đất nước, một tấm lòng sẵn sàng hy sinh vì Tổ Quốc thì đều được nhớ ơn và tôn vinh. “Thương binh, bệnh binh, gia đình quân nhân, gia đình liệt sĩ là những người có công với Tổ quốc, với nhân dân. Cho nên bổn phận chúng ta là phải biết ơn, phải yêu thương và giúp đỡ họ”.

III. KẾT LUẬN

Giáo dục lòng yêu nước, lòng biết ơn cho thế hệ trẻ theo tư tưởng Hồ Chí Minh đây vừa là một nhiệm vụ, vừa có ý nghĩa cấp bách trong giai đoạn hiện nay, đòi hỏi sự quan tâm của nhà trường và toàn xã hội. Đây thực chất là công

tác nhằm để đào tạo ra lớp thanh niên và SV có phẩm chất trong sáng, cao đẹp; có đủ năng lực, đạt trình độ chuyên môn cao để có thể lo cho bản thân, tạo dựng sự nghiệp, góp sức vào sự nghiệp của nước nhà. Bên cạnh đó, giáo dục lòng yêu nước, sự biết ơn cho SV với nhiệm vụ là nội dung cốt lõi trong việc giáo dục lý luận chính trị sẽ thúc đẩy mỗi SV nói chung và SV Trường Đại học Công Nghệ Đồng Nai nói riêng có thêm điều kiện rèn luyện chính trị, phấn đấu rèn luyện, tu dưỡng đạo đức cách mạng, chuyên môn, ... xứng đáng là lực lượng thanh niên rường cột – chủ nhân của đất nước trong tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ giáo dục và Đào tạo (2021), *Giáo trình Tư tưởng Hồ Chí Minh*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- Nguyễn Đăng Quang (2009), *Học tập Tư tưởng Hồ Chí Minh theo phương pháp tích cực*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- Hồ Chí Minh (2000), *Toàn tập, tập 10*, NXB Chính trị Quốc gia - ST, H.2000, tr.60.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. Văn phòng Trung ương Đảng, tr. 47, Hà Nội.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Tài liệu Hội nghị Văn hóa toàn quốc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng*, Văn phòng Trung ương. H. 2021.